

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бригинця Миколи Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1, абзацу першого пункту 9 статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 20 грудня 1991 року № 2011–ХІІ у редакції Закону України „Про внесення змін до статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 24 червня 2004 року № 1865–ІV

К и ї в
27 березня 2025 року
№ 28-1(II)/2025

Справа № 3-35/2025(72/25)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Первомайський Олег Олексійович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бригинця Миколи Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1, абзацу першого пункту 9 статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 20 грудня 1991 року № 2011–ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190) у редакції Закону України „Про внесення змін до статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 24 червня 2004 року № 1865–ІV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 45, ст. 503).

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Бригинець М.В. із клопотанням перевірити на відповідність статті 1, частині другій статті 6, частині другій статті 8, частині другій статті 19, частинам другій, третій статті 22, частині першій статті 58, частині першій статті 64, пункту 6 частини першої статті 92 Конституції України (конституційність) абзац перший пункту 1, абзац перший пункту 9 статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 20 грудня 1991 року № 2011–ХІІ у редакції Закону України „Про внесення змін до статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 24 червня 2004 року № 1865–ІV (далі – Закон).

Абзацом першим пункту 1 статті 12 Закону встановлено, що:

„Держава забезпечує військовослужбовців жилими приміщеннями на підставах, у порядку і відповідно до вимог, встановлених Житловим кодексом Української РСР та іншими нормативно-правовими актами“.

Абзацом першим пункту 9 статті 12 Закону встановлено, що:

„Військовослужбовці, що перебувають на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, при звільненні з військової служби в запас або у відставку за віком, станом здоров'я, а також у зв'язку із скороченням штатів або проведенням інших організаційних заходів, у разі неможливості використання на військовій службі залишаються на цьому обліку у військовій частині до одержання житла з державного житлового фонду, а в разі її розформування – у військових комісаріатах і квартирно-експлуатаційних частинах районів та користуються правом позачергового одержання житла“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Бригинець М.В. у червні 2022 року звернувся в Чернігівський окружний адміністративний суд з позовом до Чернігівського обласного військового комісаріату в особі житлової комісії, у якому просив визнати протиправним та скасувати рішення цієї комісії у формі протоколу про виключення з квартирного обліку його зятя та двох онуків та зобов'язати відповідача надати йому житлове приміщення на склад його сім'ї з п'яти осіб.

Чернігівський окружний адміністративний суд рішенням від 11 січня 2023 року в позові відмовив. Шостий апеляційний адміністративний суд постановою від 4 квітня 2023 року в позові відмовив, проте змінив мотивувальну частину рішення суду першої інстанції. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 22 травня 2024 року рішення Чернігівського окружного адміністративного суду від 11 січня 2023 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 4 квітня 2023 року залишив без змін.

Остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу є постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 22 травня 2024 року, а отже, Бригинець М.В. мав реалізувати право на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою до 22 серпня 2024 року.

Уперше Бригинець М.В. звернувся з конституційною скаргою до Конституційного Суду України у визначений Законом України „Про Конституційний Суд України“ строк, проте Секретаріат Конституційного Суду України її повернув у зв'язку з виявленими недоліками. Повторно Бригинець М.В. звернувся з конституційною скаргою 26 лютого 2025 року. У конституційній скарзі порушено питання про поновлення строку для звернення з конституційною скаргою до Конституційного Суду України.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, розв'язуючи питання про поновлення строку подання конституційної скарги до

Конституційного Суду України, ураховує умови воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України „Про введення воєнного стану в Україні“ від 24 лютого 2022 року № 64/2022 зі змінами, зокрема ускладнення реалізації прав і свобод людини, гарантованих Конституцією України, та наголошує на тому, що конституційне право на судовий захист не може бути обмежене навіть в умовах воєнного стану (частина друга статті 64 Конституції України).

Отже, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає за можливе поновити пропущений строк подання конституційної скарги.

На думку Бригинця М.В., суть неконституційності абзацу першого пункту 1, абзацу першого пункту 9 Закону, які були застосовані в остаточному судовому рішенні, полягає в тому, що оспорювані приписи Закону набрали чинності з 1 січня 2005 року. Тобто стосовно осіб, які перебували на квартирному обліку до 1 січня 2005 року, ці приписи не повинні застосовуватися, оскільки вони порушують право осіб на безоплатне житло.

На підтвердження своєї позиції Бригинець М.В. посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Перший протокол до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Європейського суду з прав людини, Закон, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону

(абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо, зокрема, зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77).

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу, твердячи про невідповідність Закону (його окремих приписів) Конституції України, повинен навести аргументи, які свідчили б про обґрунтованість змісту і вимог конституційної скарги.

Бригинець М.В., аргументуючи неконституційність абзацу першого пункту 1, абзацу першого пункту 9 статті 12 Закону, висловлює незгоду із законодавчим регулюванням порядку обліку військових, які потребують поліпшення житлових умов, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень про невідповідність Конституції України оспорюваних приписів Закону в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

У конституційній скарзі Бригинець М.В. указує на те, що оспорювані приписи Закону набрали чинності лише з 1 січня 2005 року і не можуть бути застосовані до осіб, які перебували на квартирному обліку ще до 1 січня 2005 року. Проте посилання на те, що оспорювані приписи Закону не підлягають застосуванню до 1 січня 2005 року, не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності, а є лише незгодою з результатом вирішення справи судами системи судоустрою.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, оцінюючи доводи суб'єкта права на конституційну скаргу, дійшла висновку, що конституційна скарга Бригинця М.В. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55, абзацу першому частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бригинця Миколи Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого пункту 1, абзацу першого пункту 9 статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 20 грудня 1991 року № 2011–ХІІ у редакції Закону України „Про внесення змін до статті 12 Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 24 червня 2004 року № 1865–ІV на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**